

PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE
ELNÖKÉTŐL

ALAPÍTÓKÖZLEMÉNY	
Ügy.szám:	IV/423-0/2016
Érkezett:	2016 FEBR 29.
Példány:	1
Melléklet:	3 + MH db
Kezeli/csoport:	4/6

Ikt. sz.: 66/2016.

Budapest

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdésének a) pontjában foglaltakra hivatkozással a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] képviseletében eljáró Pedagógusok Szakszervezete nevében a következő

alkotmányjogi panaszt

nyújtom be:

1. Kezdeményezem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, miszerint a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kjt-Vhr.)

- 8. § (5)-(6) bekezdése,
- 9. §-a
- 12/A. §-a,
- 17/A. § (1) bekezdése, (3)-(12) bekezdése,
- 36. § (6) bekezdés c) pontja

ellentétes az Alaptörvény

- B. cikk (1) bekezdésével: „Magyarország független, demokratikus jogállam.”
- Q. cikk (3) bekezdés első mondatával: „Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait.”

T) cikk (1) bekezdésének első mondatával: „Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg.”

- XII. cikk (1) bekezdés első mondatával: „Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz.”

2. Mindezekre tekintettel kérem, hogy az Alkotmánybíróság a támadott rendelkezéseket a hatályba lépés napjára – 2015. szeptember 9. – visszamenőleg

s e m m í s í t s e

meg.

I n d o k o l á s

I.

A támadott rendelkezések

"8. § (5) A Mesterpedagógus és a Kutatótanár fokozatot szerzett pedagógusnak - kivéve az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben, a pedagógusok minősítő vizsgáján vagy minősítési eljárásában szakértőként részt vevő, szaktanácsadói feladatokat ellátó, vagy pedagógiai szakmai szolgáltatási feladatot ellátó pedagógust - a Mesterpedagógus vagy Kutatótanár fokozatba sorolásától számított 5 év elteltével - az adott fokozat megerősítése érdekében - a Mesterpedagógus, illetve Kutatótanár pályázatát meg kell újítania. A megújítás keretében a pedagógusnak a pályázata megvalósulását kell értékelnie, illetve bemutatnia.

(6) Ha a Mesterpedagógus és a Kutatótanár fokozatot szerzett pedagógus a pályázatát nem újítja meg, őt vissza kell sorolni a Mesterpedagógus és a Kutatótanár fokozatba történt besorolását megelőzően elért legmagasabb fokozatba és a fizetési kategória megállapításához figyelembe vehető jogviszonyának megfelelő kategóriába kell besorolni."

"9. § A pedagógusértékelési eszközök - így különösen a minősítő vizsga és a minősítési eljárás során használt értékelőlapok, megfigyelési, értékelési szempontok, feldolgozási segédletek, a portfólió részletes követelményei - egységesek és nyilvánosak. A pedagógusértékelési eszközöket - a Gyvt. hatálya alá tartozó intézménynél foglalkoztatott pedagógusok munkaköri feladatainak sajátosságaira is figyelemmel - az OH dolgozza ki, a miniszter hagyja jóvá."

"12/A. § (1) A szakértői, továbbá az OH által szervezett szaktanácsadói feladatokban résztvevő szaktanácsadói feladatokat ellátó pedagógus bizonylattal igazolt, jogos költségeinek megtérítésére tarthat igényt, amelynek mértéke alkalmanként legfeljebb tízezer forint.

(2) A nemzetiiségi nevelési-oktatási feladatot ellátó intézményben, a Gyvt. hatálya alá tartozó intézményben szakértői, valamint az OH által szervezett szaktanácsadói feladatot ellátó pedagógus igényelheti a tízezer forintot meghaladó, bizonylattal igazolt, jogos költségeinek megtérítését is."

"17/A. § (1) Ha a Mesterpedagógus fokozatba besorolt pedagógus országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben, a pedagógusok minősítő vizsgáján vagy minősítési eljárásában szakértőként vesz részt vagy szaktanácsadói feladatokat lát el, munkaidő-kedvezményben részesül. A neveléssel-oktatással lekötött munkaideje nem lehet több

- a) heti tizennyolc óránál,
- b) óvodapedagógus esetén huszonöt óránál,
- c) vezetőpedagógus esetében tíz óránál, vezető óvodapedagógus esetében huszonkettő óránál,

továbbá tanítási hetenként legalább egy tanítási napra a munkahelyén történő munkavégzés alól mentesíteni kell a szakértői, szaktanácsadói feladatok ellátása érdekében.

(2) A Gyvt. hatálya alá tartozó intézmény esetén az (1) bekezdés szerinti szakértői, szaktanácsadói tevékenységet végző Mesterpedagógus fokozatba besorolt pedagógus neveléssel, fejlesztéssel és vizsgálattal lekötött heti munkaideje nem lehet több

- a) a gyermekotthoni, utógondozó otthoni, javítóintézeti nevelő, pszichológus, javítóintézeti utógondozó, szakoktató, területi gyermekvédelmi szakszolgálati pszichológus, gyógypedagógus esetén huszonnégy óránál,
- b) gyermekotthoni gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, javítóintézeti gyógypedagógus esetén tizenkilenc óránál,

c) nevelőszülői tanácsadó, területi gyermekvédelmi szakszolgálati családgondozó, örökbefogadási tanácsadó esetén harminckét óránál.

(2a) Az (1) bekezdés szerinti szakértői, szaktanácsadói tevékenységet végző, Mesterpedagógus fokozatba besorolt

a) bölcsődei kisgyermeknevelő, gyógypedagógus, pszichológus, szaktanácsadó, továbbá

b) egységes óvoda-bölcsődei kisgyermeknevelő tekintetében a kötött munkaidőből számítandó munkaidő-kedvezmény napi hat órás kötött munkaidő esetén heti hat óra, napi hét órás kötött munkaidő esetén heti hét óra.

(3) Az (1) bekezdés szerinti szakértői, szaktanácsadói tevékenységet végző Mesterpedagógus fokozatba besorolt nevelőszülői hálózat szakmai vezetője, gyermekotthon vezető, javítóintézeti otthonvezető esetében a munkaidő-kedvezmény nyolc óra.

(4) A (2) és (3) bekezdés szerinti munkaidő-kedvezményt úgy kell biztosítani, hogy a pedagógust hetenként legalább egy munkanapra a munkahelyén történő munkavégzés alól mentesíteni kell a szakértői, szaktanácsadói feladatok ellátása érdekében.

(5) Az (1)-(3) bekezdés szerinti munkaidő-kedvezményt az intézmény vezetője az OH-nak - vagy szaktanácsadói feladatok ellátása esetén a pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézménynek - a szakértői, szaktanácsadói feladatokra az adott minősítési naptári évre szóló megbízása alapján köteles biztosítani.

(6) Az (1)-(3) bekezdésben meghatározott munkaidő-kedvezményben részesülő pedagógus egy tanítási évben legfeljebb huszonöt tanítási napon az OH felkérésére

a) a minősítő vizsga, minősítési eljárás lebonyolításához kapcsolódó, minősítő bizottságban való részvétellel összefüggő feladatokat,

b) az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) lebonyolításában való részvételt,

c) a minősítő vizsga, a minősítési eljárás, továbbá az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés (tanfelügyelet) jogszerű és szakszerű lebonyolításának ellenőrzésével összefüggő feladatokat,

d) a pedagógiai-szakmai szolgáltatások körébe tartozó feladatokat,

e) azon a szakterületen, amelynek megfelelő pedagógus-továbbképzésben a Mesterpedagógus részt vett, szakértői, szaktanácsadói feladatokra felkészítő továbbképzésen előadóként történő közreműködést látja el.

(7) Az (1)-(3) bekezdésben meghatározott feladatok ellátásában részt vevő pedagógus, az ott meghatározott munkaidő-kedvezmény terhére, a (6) bekezdésben meghatározott huszonöt alkalommal történő felkérésen felül

a) részt vesz az OH által meghatározott továbbképzésen, amely az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben, a pedagógusok minősítő vizsgáján vagy minősítési eljárásában szakértőként való részvételéhez szükséges ismeretek fejlesztésére szolgál,

b) közreműködik az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés részét képező intézményi önértékelés elkészítésében résztvevő pedagógusok munkájában az OH által meghatározott köznevelési intézményekben, valamint

c) az OH kijelölése alapján közreműködik a minősítő vizsgát, minősítési eljárást követően benyújtott panaszok elbírálásában.

(8) Az a Mesterpedagógus fokozatba besorolt pedagógus, aki az (1)-(3) bekezdésben meghatározott feladatok ellátásában nem vesz részt, a kötött munkaidőnek neveléssel-oktatással le nem kötött részében - a Gyvt. hatálya alá tartozó gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmény, javítóintézeti nevelést nyújtó intézmény esetén a kötött munkaidőnek a neveléssel, fejlesztéssel és vizsgálattal le nem kötött részében, a Gyvt. hatálya alá tartozó bölcsőde, valamint az Nkt. hatálya alá tartozó egységes óvoda-bölcsőde esetén a teljes munkaidő kötött munkaidőn felüli részében - heti két órában

a) ellátja a pedagógusjelölt, gyakornok szakmai segítségét,
b) részt vesz a közneveléssel összefüggő szakmai, tartalmi-tantervi, pedagógiai-módszertani, a Gyvt. hatálya alá tartozó intézmények esetében a gyermekvédelemmel összefüggő szakmai, módszertani fejlesztésekben, kutatásokban, intézményi dokumentumok, belső képzések szervezésében és megtartásában, valamint

c) részt vesz - a Gyvt. hatálya alá tartozó intézményben foglalkoztatott pedagógus kivételével - a tanulóknak a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben szereplő vagy a miniszter által meghirdetett és finanszírozott országos vagy nemzetközi tanulmányi, szakmai, művészeti és sportversenyre történő felkészítésében.

(9) A köznevelési intézményben vezetői vagy magasabb vezetői megbízással rendelkező vagy ilyen munkakört betöltő pedagógus szakértői, szaktanácsadói feladatainak ellátásába - legfeljebb öt minősítő vizsgához, minősítési eljáráshoz kapcsolódó alkalom erejéig - be kell számítani azt is, amikor a minősítő bizottságnak az intézményvezető vagy az intézményvezető által megbízott tagjaként jár el.

(10) Az (1)-(3) bekezdésben foglaltakat a Kutatótanár fokozatba besorolt pedagógusra is alkalmazni kell, ha az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben, vagy a pedagógusok minősítő vizsgáján vagy minősítési eljárásában szakértőként vesz részt vagy szaktanácsadói feladatokat lát el.

(11) Ha az e §-ban felsorolt feladatokat ellátó Mesterpedagógus fokozatba besorolt pedagógus neki felróható okból egy éven belül két alkalommal nem tesz eleget a (6) és (7) bekezdésben meghatározott feladatok ellátására vonatkozó felkérésnek, az OH a felróható ok megjelölésével értesíti erről a pedagógus munkáltatóját. A munkáltató a pedagógus Mesterpedagógus besorolását azonnali hatállyal visszavonja, ha az értesítésben foglaltakat megalapozottnak találja.

(12) A (11) bekezdés alkalmazásában a pedagógusnak felróható ok minden olyan esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése a pedagógus szándékos vagy gondatlan magatartásával áll közvetlen okozati összefüggésben. A besorolás visszavonásakor a pedagógust Mesterpedagógus fokozatba történt besorolását megelőzően elért legmagasabb fokozatba és a fizetési kategória megállapításához figyelembe vehető jogviszonyának megfelelő kategóriába kell besorolni."

"36. §(6) Az (5) bekezdés szerinti pályázaton az a pedagógus vehet részt, aki

c) vállalja, hogy külön díjazás nélkül, a központi költségvetés által biztosított költségtérítés terhére a 12/A. §-ban, valamint a 17/A. § (1) és (8) bekezdésében foglalt rendelkezések megfelelő alkalmazásával részt vesz a szakértői, szaktanácsadói feladatok ellátásában."

II.

Az Alkotmányjogi panasz benyújtásának joga, a személyes érintettség

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezheti kivételesen az, akinek az Alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás.

A Pedagógusok Szakszervezete jelen ügyben egyik tagja, [REDACTED] [REDACTED] képviselőjében jár el.

[REDACTED] [REDACTED] a Pedagógusok Szakszervezetének tagja, a Kjt-Vhr. rendelkezései alapján Mesterpedagógus fokozatba van besorolva. Ebből adódóan köteles részt venni olyan feladatokban, amelyek nincsenek összefüggésben a köznevelésről szóló törvényben meghatározott pedagógus-munkakörbe tartozó feladatokkal. A feladatok: szakértői,

szaktanácsadói feladatok, illetőleg pedagógiai-szakmai ellenőrzésben, pedagógusok minősítő vizsgáján vagy minősítési eljárásban való részvétel. Ezeket a feladatokat a Kjt-Vhr. támadott rendelkezései szerint, az említett feladatok megszervezésére köteles Oktatási Hivatal megbízása alapján látja el. A megbízás nem teljesítése jogkövetkezményekkel jár: visszaszorolással, illetőleg a minősítési eljárás megismétlésének kötelezettségével. A megbízás jogszabályi megjelölése arra utal, hogy mellérendelt felek polgárjogi megállapodását kell teljesíteni. Valójában e rendelkezések alapján alkotmányos jogok sérülnek. Nem állapítható meg a pedagógus-munkakörhöz kapcsolódó foglalkoztatási jogviszony „sorsa”. E rendelkezések alapján a Mesterpedagógus kiszolgáltatottá válik.

A Pedagógusok Szakszervezete a munka törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény 272. § (7) bekezdése alapján látja el a vele tagsági jogviszonyban álló személy képviselőt az Alkotmánybíróság előtt.

III.

Egyes rendelkezések Alkotmány-ellenessége

Valamennyi rendelkezés Alaptörvény-ellenessége

1. Valamennyi megtámadott rendelkezés sérti az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésében foglaltakat: „Magyarország független, demokratikus jogállam.” A támadott rendelkezéseket a 249/2015. (IX. 8.) Korm. rendelet „építette be” a Kjt-Vhr. szövegébe. A hatályba lépés napja szeptember 9-e. Ebből megállapítható, hogy a módosító rendelet – amely a gyakorlatban átírta a pedagógus-minősítés megszervezésének szabályait – megismerésére és értelmezésére nem nyílt lehetőség. Ezzel a jogalkotó megsértette a megfelelő felkészülési idő biztosításának követelményeit. Az Alkotmánybíróság több alkalommal, így a 6/2013. (III. 1.) AB határozatában is foglalkozott ezzel a kérdéssel. Az Alkotmánybíróság kimondta, „az Alkotmánybíróság következetes joggyakorlata szerint jogállami követelmény, hogy a jogszabály hatályba lépésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy kellő idő maradjon a jogszabály alkalmazására való felkészülésre. Az Alkotmánybíróság a jogszabályok kihirdetésével és hatályba lépésével kapcsolatos álláspontját a 28/1992. (IV. 30.) AB-határozatában foglalta össze. Ebben kimondta, hogy a hatályba lépés időpontjának meghatározásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy kellő idő maradjon

- a) a jogszabály szövegének megszerzésére és áttanulmányozására;
- b) a jogalkalmazó szervek számára a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez;
- c) a jogszabállyal érintett személyek és szervek számára annak eldöntéséhez, hogy miként alkalmazkodjanak a jogszabály rendelkezéseire az önkéntes jogkövetés személyi és tárgyi feltételeiről való gondoskodáshoz.

2. A 6/2013. (III. 1.) AB-határozat indoklásában kimondta az Alkotmánybíróság azt is, hogy a jogszabály alkalmazására való felkészülési idő kirívó hiánya Alaptörvény-ellenességhez vezet. A jogbiztonságot súlyosan sérti, ha az új, illetve többletkötelezettségeket előíró jogszabályi rendelkezés kihirdetése és hatályba lépése közötti felkészülési idő elmarad, vagy olyan rövid, hogy nyilvánvaló, a jogszabály címzettjei jóhiszeműségük, legjobb szándékuk és igyekezetük ellenére sem tudnának kötelezettségeiknek eleget tenni. A megtámadott rendelkezések a korábbi szabályozással sok azonos tartalmat hordoznak, azonban ahhoz képest lényegesen eltérő előírásokat is tartalmaznak. A kellő idő biztosítására még akkor is szükség van, ha egyébként az új és a korábbi előírások jelentős mértékben „összeesengenek”, hiszen a jogalkalmazónak meg kell győződnie arról, hogy az újraszabályozás következtében keletkeztek-e új, vagy a korábbitól eltérő kötelezettségeik. Jelen esetben olyan mennyiségű jogszabály-változásról van szó, amelyhez a kihirdetést követő napon történő hatályba lépés miatt nem állt rendelkezésre elégséges felkészülési idő.

3. A változások érintették a Mesterpedagógus fokozatba soroltak jogait és kötelezettségeit, így módon a Pedagógusok Szakszervezete által képviselt [REDACTED] jogai súlyosan sérültek a szabályozás következtében.

4. Az Alkotmánybíróság több alkalommal állást foglalt abban a kérdésben is, hogy önmagában nem elegendő az alkotmányossági vizsgálathoz az Alaptörvény B cikk (1) bekezdésének a sérelmét általánosságban állítani. A 3024/2015. (II. 9.) AB-határozat kimondta, hogy „az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz keretében kivételesen csak a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetén vizsgálja” az Alaptörvény e rendelkezésének sérelmét. A támadott rendelkezések nemcsak azért sértik az Alaptörvény megjelölt részét, mivel nem volt elégséges idő a felkészüléshez, hanem azért is, mert egyes rendelkezései visszamenőleges hatállyal érvényesülnek.

5. A Mesterpedagógus fokozatba történő átsorolás előírásai megváltoztak, meghozzá azok tekintetében is, akik az új rendelkezések hatályba lépése előtt kerültek ebbe a fokozatba besorolásra. Az új rendelkezések az eredeti szabályozáshoz képest többletkövetelményeket, többletterheket állapítanak meg, amelyek kifejtésére az érintett rendelkezéseknél kerül sor.

6. Ezek a rendelkezések olyan időpontban léptek hatályba, amikor az iskolák már előkészítették az adott tanítási évet. Ennek legfontosabb dokumentuma a tantárgyfelosztás. Az iskola a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 106. §-a alapján tantárgyfelosztást készít, amely meghatározza minden egyes pedagógus foglalkoztatását. A tantárgyfelosztást minden év augusztus 15-éig jóváhagyás céljából meg kell küldeni a fenntartónak. A tantárgyfelosztás alapján készül az iskolai órarend, amely tartalmazza a tanórai és az egyéb foglalkozások időpontját osztályonként és tanáronként. Miután a Mesterpedagógus fokozatba besorolt pedagógusra az új szabályok, új kötelezettségeket állapítottak meg, a tantárgyfelosztás visszamenőleges hatállyal alkalmazhatatlanná vált az érintett pedagógusokra nézve. A Mesterpedagógus fokozatba sorolt pedagógusok a támadott rendelkezések alapján a többiekétől eltérő munkarendben látják el feladataikat. Kevesebbet óraszámban tanítanak, egy tanítási napon huszonöt alkalommal nem a munkaköri feladataikat látják el. Ezért az adott tantárgyban érintett valamennyi pedagógus foglalkoztatását meg kellett változtatni.

A 8. § (5)-(6) bekezdésének Alaptörvény-ellenessége

1. A támadott rendelkezések az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésével ellentétesek: „Magyarország független, demokratikus jogállam.” Ezek a rendelkezések ugyanis visszamenőleges hatályú kötelezettségeket állapítanak meg azok tekintetében, akik Mesterpedagógus vagy Kutatótanár fokozatot szereztek. A támadott kormányrendelet 2015. szeptember 8-i és azt megelőző időszakban hatályos rendelkezései nem tartalmaztak olyan rendelkezést, miszerint a „Mesterpedagógus, illetve kutatótanár pályázatát meg kell újítani.”, amennyiben nem vesz részt a támadott rendelkezésben meghatározott feladatokban. A pályázatát meg nem újító Mesterpedagógust és kutatótanárt vissza kell sorolni.

2. Miután a módosító kormányrendelettel bevezetett új előírások hatályba léptetésénél nincs különbségtétel aszerint, hogy mely időpontban történt a Mesterpedagógus és a Kutatótanár fokozatba történő besorolás, ez a szabályozás a visszamenőleges hatályú szabályozás tilalmába ütközik.

3. A jogállamiság elve, a kiszámíthatóság és előreláthatóság, amelyből közvetlenül is levezethető a visszamenőleges hatály tilalma. [11/1992. (III. 5.) AB h.] A visszamenőleges hatály vizsgálatánál nemcsak a hatályba léptetés napja az irányadó, hanem az is, hogy az adott

szabályozás beavatkozik-e a már korábban kialakult jogviszonyokba. Jelen megoldás visszamenőleg állapít meg hátrányos jogkövetkezményeket, azok tekintetében is, akikre az eredeti feltételek ilyen elvárásokat és szankciókat nem állapítottak meg.

4. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (2) bekezdése szerint a visszaható hatály tilalma magába foglalja azt is, hogy jogszabály a hatályba lépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, és kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot. A Mesterpedagógus és a Kutatótanár fokozatba történő besorolásnak meghatározott kritériumai és előfeltételei vannak és voltak. Ebből adódóan az e feltételeket teljesítő pedagógusokat utólag nem lehet újabb elvárásokkal terhelni, azzal a kikötéssel, hogy nem teljesítésük esetén meg kell újítani a besorolásukat.

5. A normavilágosság követelményét sérti a támadott 8. § (5) bekezdés utolsó mondata, miszerint: „A megújítás keretében a pedagógusnak a pályázata megvalósulását kell értékelnie, illetve bemutatnia.” Ebből a jogszabály-szövegből nem állapítható meg, hogy valójában mit kell teljesítenie azoknak, akiknek meg kell újítaniuk, erősíteniük az adott fokozatba történő besorolásukat.

A 9. § Alaptörvény-ellenessége

A támadott rendelkezések alapján a minősít a minősítő vizsga és a minősítési eljárás során olyan elvárásoknak kell eleget tenni, amelyek nem jogszabályban, hanem jogon kívüli eszközökben jelennek meg. Megszegésük azonban azzal a következménnyel jár, hogy sikertelennek minősítik a minősítő vizsgát, illetve a minősítési eljárást. A kiadott Útmutatóban foglaltak többször változtak. Az Útmutató ismerete nélkül a pedagógus nem lehet sikeres. Ezáltal sérül az Alaptörvény T) cikk-e.

A 12/A. § Alaptörvény-ellenessége

1. A támadott rendelkezés sérti az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésében: „Magyarország független, demokratikus jogállam.” és a XII. cikk (1) bekezdésében foglaltakat: „Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz.” A támadott rendelkezés szorosan kapcsolódik a Kjt-vhr. 17/A. §-hoz. A két § rendelkezéseiben keverednek a különböző foglalkoztatási jogviszonyok elemei. Az megállapítható, hogy a Ptk. 6:272. § szerinti visszatérő megbízással és a Ptk. 6:280. § szerinti ingyenes megbízással is ellentétes a ténylegesen felmerülő, szükséges és indokolt költségek meg nem fizetése. A támadott rendelkezés sérti a normavilágosság követelményeit, mivel nem világos, hogy milyen jogviszonyra lehet, kell értelmezni. Természetesen ez a megállapítás csak a 17/A. §-al együtt értelmezhető. Sérül a vállalkozáshoz való jog is, hiszen nincs lehetőség a szerződés módosítására, holott nem az ellenszolgáltatásról van szó, hanem a kiadásokról.

2. Ezekhez a rendelkezésekhez igazították hozzá a kormányrendelet 36. § (5) bekezdésének c) pontját, amely a rendkívüli minősítési eljárásban résztvevő pedagógusokra vonatkozik. Így ezek a megállapítások e rendelkezésekre is vonatkoznak.

A 17/A. § alkotmányellenessége

1. A 17/A. § ellentétes az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésében: „Magyarország független, demokratikus jogállam.” és Q. cikk (3) bekezdésével: „Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait.” A támadott rendelkezések sértik az

Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében foglaltakat is, amely biztosítja a vállalkozáshoz való jogot.

2. A támadott paragrafus átalakítja a Mesterpedagógus és a Kutatótanár fokozatba besorolt pedagógusok foglalkoztatási jogviszonyát. Ennek az átalakításnak a lényege, hogy a munkaviszonyból, illetve a közalkalmazotti jogviszonyból egy kormányrendelet kiemeli az említett pedagógusokat, és előírja részükre, hogy egy megbízási jogviszony alapján olyan feladatokat lássanak el – ellenszolgáltatás nélkül, munkaidő-kedvezmény ellenértékéeként –, amely feladatok egyébként az általános szabályok szerint nem tartoznak a pedagógus munkaköri feladataiba. Ez a megoldás azért sérti a jogbiztonság követelményeit, mivel a Kjt-Vhr, „keresztbe veri” a foglalkoztatást meghatározó törvényeket, és a kialakult jogi helyzet nem értelmezhető egyértelműen és világosan. Kormányrendelet nem lehet ellentét törvényben foglalt rendelkezésekkel.

3. A pedagógus-munkakör törvényi meghatározása nem tartalmaz szakértői, szaktanácsadó feladatokat. Munkakörbe nem tartozó feladatok ellátását jogszabály nem rendelhet el.

2011. évi CXCV. tv. (Nkt.) "62. § (1) A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, óvodában a gyermekek Óvodai nevelés országos alapprogramja szerinti nevelése, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

a) nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárható, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,

b) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,

c) segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat, d) előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,

e) egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,

f) a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,

g) a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek - bevonásával,

h) a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,

i) az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,

j) a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,

k) részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,

l) tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,

m) a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,

n) pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,

o) határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,

p) megőrizze a hivatali titkot,

q) hivatásához méltó magatartást tanúsítson,

r) a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

(2) A pedagógus hétévenként legalább egy alkalommal - jogszabályban meghatározottak szerint - továbbképzésben vesz részt. Megszüntethető - munkaviszony esetében felmondással, közalkalmazotti jogviszony esetében az alkalmatlanság jogcímén történő felmentéssel - annak a pedagógusnak a munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya, aki a továbbképzésben önhibájából nem vett részt, vagy tanulmányait nem fejezte be sikeresen. Az első továbbképzés az első minősítés előtt kötelező. Mentessül a továbbképzési kötelezettség alól az a pedagógus, aki betöltötte az 55. életévét. Nem kell továbbképzésben részt venni annak a pedagógusnak, aki pedagógus-szakvizsgát tett, a vizsgák letétele utáni hét évben.

(5) A nevelési-oktatási és a pedagógiai szakszolgálati intézményekben pedagógus-munkakörökben dolgozó pedagógus heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (a továbbiakban: kötött munkaidő) az intézményvezető által - az e törvény keretei között - meghatározott feladatok ellátásával köteles töltetni, a munkaidő fennmaradó részében a munkaideje beosztását vagy felhasználását maga jogosult meghatározni."

3. A Kjt-Vhr. támadott rendelkezése azáltal is sérti a jogbiztonság követelményeit, hogy olyan feltételekhez köti a Mesterpedagógus fokozatba, illetve a Kutatótanár fokozatba történő átsorolást, amelyek nem szerepelek az Nkt-ban.

"64. § (4) A pedagógus-munkakörben foglalkoztatott az általa megszerzett legmagasabb, a munkakör ellátásához e törvényben előírt iskolai végzettség, valamint állam által elismert szakképesítés, szakképzettség, továbbá a nevelő, oktató munkája ellátásához közvetlenül kapcsolódó, azt közvetlenül segítő doktori cím, tudományos fokozat, valamint akadémiai tagság, szakmai gyakorlat, publikációs tevékenység, minősítő vizsga és a minősítési eljárás keretében elnyert minősítés alapján

a) Gyakornok,

b) Pedagógus I.,

c) Pedagógus II.,

d) Mesterpedagógus,

e) Kutatótanár,

fokozatokat érheti el."

4. A Kormány részére az Nkt-ban adott felhatalmazás nem teremt jogalapot a besorolási feltételek kibővítésére, illetve a besorolásoknak meghatározott feladatokban való részvételhez kötésére, s nem teljesítés esetén a besorolás visszavonására. Az Nkt. meghatározza azokat a mulasztásokat, amelyek visszasorolást vonnak maguk után. Nkt. 62. § (3) "A Pedagógus II., a Mesterpedagógus és a Pedagógus IV. (a továbbiakban: Kutatótanár) fokozatból eggyel alacsonyabb fokozatba kerül visszasorolásra az a pedagógus, aki a

fokozatba lépését követő kilencedik tanév végéig önhibájából nem teljesíti a pedagógus-továbbképzésben történő részvételi kötelezettségét." A felhatalmazás hiányában való szabályozással sérülnek a jogállamiság követelményei, az Alaptörvény "B" cikk (1) bekezdése.

Nkt. "94. § (4) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

g) a pedagógusok előmeneteli rendszerét, az egyes fokozatokba történő besoroláshoz szükséges követelményeket, a minősítő vizsgát és a minősítési eljárást lefolytató bizottság működését, a szakmai kritériumokra vonatkozó részletes rendelkezéseket, a minősítő vizsga és a minősítési eljárások során adható minősítések feltételeit, a minősítésekhez kapcsolódó fokozatokhoz és ezen belül az egyes fizetési kategóriákhoz tartozó garantált illetményt, valamint az ágazati, szakmai sajátosságokra tekintettel a 8. mellékletben meghatározott keretek között az illetménypótlék és a kereset-kiegészítés, a jutalom megállapításának részletes szabályait, a megismételt minősítő vizsga és minősítési eljárások költségét, valamint az ezért kérhető díj mértékét, befizetésének szabályait, a nevelési-oktatási intézményekben elrendelhető rendkívüli munkavégzés, az ügyelet és készenlét elrendelésének feltételeit, az ügyelet és az ügyelet alatt elrendelt munkavégzés díjazását is magában foglaló átalánydíjazás megállapításának szabályait és mértékét, a nevelés-oktatást előkészítő, nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatok körét, az eseti helyettesítésnek minősülő helyettesítést, az alkotói szabadság igénybevételének részletes szabályait, a pedagógusok munkaideje beosztásának szabályait, a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak, valamint a gazdasági, ügyviteli, műszaki, kisegítő és más, nem pedagógus-munkakörben alkalmazottak besorolásához szükséges követelményeket, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók szülei iskolai végzettséggel összefüggő önként

rendeletben állapítsa meg."

5. A nemzetközi jog általánosan elismert szabályait azért sérti ez a megoldás, mivel a 2009. évi LXI. törvénnyel kihirdetett módosított Európai Szociális Charta 4. cikke alapján mindenkit megillet a méltányos díjazáshoz való jog.

6. A Mesterpedagógus és Kutatótanár fokozatba besorolt pedagógus munkaidő-kedvezményben részesül. Emellett további díjazásra és tényleges költségeinek megtérítésére nem tarthat igényt. Nem tarthat igényt annak ellenére díjazásra és tényleges költségtérítésre, hogy a megjelölt feladatokat megbízási szerződés alapján köteles ellátni.

7. A Ptk. 6:58-6:62. §-a alól nem lehet kivonni a polgárjogi szerződéseket. Így érvényesülnie kell annak az elvnek, hogy a szerződés a felek kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozata, amelyből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére. Fontos elv az is, hogy a felek szabadon köthetnek szerződést, és szabadon választhatják meg a másik szerződő felet. Érvényesülni-e kell annak az elvnek is, miszerint a felek szabadon állapíthatják meg a szerződés tartalmát. A szerződéseknek a felek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó szabályaitól egyező akarattal eltérhetnek, ha e törvény az eltérést nem tiltja. Igaz, ha jogszabály a szerződés valamely tartalmi elemét kötelezően meghatározza, a szerződés a jogszabály által előírt tartalommal jön létre. Jelen esetben azonban szerződéskötési kötelezettség terheli a pedagógust, s e szerződés minden eleme megváltoztathatatlan.

8. Valójában olyan helyzetbe kerül a pedagógus, mintha kirendelnék egy másik munkáltatóhoz. Ez a helyzet azonban azért is ellentmondásos, mivel a feladatokat az Oktatási Hivatal adja, azonban az ellenszolgáltatást, egy a szerződésben részt nem vevő intézmény

állja, függetlenül attól, hogy ki a fenntartó. Az állam tehát az általa megrendelt feladatok költségeit a feladatot ellátóra terheli, míg az ellenszolgáltatás megfizetésére például az egyházi iskolát kötelezi. Az érintettek részére megküldött megbízási szerződésből egyértelműen kiderül, hogy nincs tekintettel a munkavégzéshez, a feladatellátáshoz szükséges tényleges és valóságos időtartamra, illetve a feladatellátással ténylegesen és valóságosan felmerülő költségekre.

9. A támadott rendelkezések nem veszik figyelembe azt a körülményt sem, hogy a munkaidő-beosztásról a munkáltató dönt, és a munkaidőre eső időszakban más munkavégzésre irányuló jogviszonyt a munkavállaló, illetve a közalkalmazott a munkáltató tudta és hozzájárulása nélkül nem létesíthet. A szakértői és a szaktanácsadói feladatokat munkaidőben kell elvégezni. Ezért a kieső munkaerőt pótolni kell. Így adott esetben nemcsak a szakértői, szaktanácsadói feladatot ellátó díjazását, hanem a helyettesítési feladatot ellátó személy rendkívüli munkavégzése után járó díjazását is ki kell fizetni.

10. A munkáltató ellenérdekű abban, hogy Mesterpedagógust, illetve Kutatótanárt foglalkoztasson. Fennáll annak lehetősége, hogy a munka törvénykönyve hatálya alá tartozó munkavállalók esetében él a felmondás jogával. A munka törvénykönyvében meghatározott kivételektől eltekintve ugyanis a munkaviszony felmondással történő megszüntetése nem ütközik akadályba, amennyiben a munkáltató valós indokkal él e jogával. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 43. § (1) bekezdése még egyértelműbben rendelkezik: amennyiben a közalkalmazott munkaideje a közalkalmazotti jogviszonyban és a munkavégzésre irányuló további jogviszonyban – részben vagy egészben – azonos időtartamra esik, a munkavégzésre irányuló további jogviszony csak a munkáltató előzetes írásbeli hozzájárulásával történhet. Egy kormányrendelet nem kötelezheti a munkáltatót arra, hogy hozzájáruljon a munkaidőben történő azonos foglalkoztatáshoz.

11. A Kjt-Vhr. 36. § (6) bekezdésének c) pontja a pályázat alapján besoroltak tekintetében rendeli el alkalmazni a támadott rendelkezéseket. Ezért ez a bekezdés is Alaptörvény-ellenes, a kifejtett indokokra tekintettel.

IV.

A kérelem

Kérem, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasznak adjon helyt, és a megtámadott rendelkezéseket visszamenőleges hatállyal semmisítse meg.

Budapest, 2016. február 25.

A meghatalmazott képviselésében:

Gallo Istvánne
Gallo Istvánne
elnök

